

UCHWAŁA Nr XXXII/185/17
RADY GMINY STRZELECZKI

z dnia 2 marca 2017 r.

w sprawie zatwierdzenia „Planu odnowy miejscowości Dobra na lata 2017-2023”

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.¹⁾) Rada Gminy Strzelecзки uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się przyjęty uchwałą zebrania wiejskiego sołectwa Dobra z dnia 5 lutego 2017 r. „Plan odnowy miejscowości Dobra na lata 2017-2023”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Strzelecзки.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Strzelecзки

Marek Kaliński

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1579, Dz. U. z 2017 r. poz. 1948.

Załącznik do Uchwały Nr XXXII/185/17
Rady Gminy Strzeleczyki
z dnia 2 marca 2017 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
DOBRA

NA LATA 2017-2023



SPIS TREŚCI

Wstęp

I. Powiązanie planu z celami strategicznymi dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno-społeczno- gospodarczego gminy.

II. INFORMACJE OGÓLNE

1. Charakterystyka miejscowości Dobra

1.1. Położenie miejscowości

1.2. Rys historyczny

III. ANALIZA ZASOBÓW SOŁECTWA DOBRA

1. Sfera społeczna

1.1. Rola wsi

1.2. Charakterystyka mieszkańców

1.3. Oświata

1.4. Służba zdrowia

1.5. Bezpieczeństwo publiczne

1.6. Kultura

1.7. Sport, turystyka

1.8. Zabytki

1.9. Stan otoczenia środowiska naturalnego

1.10. Inne instytucje i organizacje

1.11. Kultywowanie zwyczajów i tradycji

2. Infrastruktura społeczna

2.1. Zaopatrzenie w wodę

2.2. Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

2.3. Utylizacja odpadów stałych

2.4. Telekomunikacja

2.5. Sieć komunikacyjna

3. Sfera gospodarcza

3.1. Rolnictwo

3.2. Leśnictwo

3.3. Przedsiębiorczość

IV. ANALIZA SWOT SOŁECTWA DOBRA

V. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

VI. PROGRAM ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI - PRIORYTETY ROZWOJOWE, CELE, PLANOWANE DZIAŁANIA.

VII. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PLANU

VIII. SPOSÓB MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

IX. PODSUMOWANIE

WSTĘP

Na obszar Polski w przeważającej części składają się tereny wiejskie. Stanowią one w przybliżeniu około 93,4% powierzchni kraju.

Proces przemian społeczno - gospodarczych zapoczątkowany po 1989 roku wymaga nowego podejścia do rozwoju wsi. Chodzi tu o zrozumienie, iż równie istotny jak rolnictwo jest rozwój innych działalności.

Majątek trwały i wyposażenie infrastrukturalne obszarów wiejskich należą do grupy najważniejszych czynników, które kształtują potencjalne możliwości rozwoju gospodarczego wsi.

„Transformacja społeczno-demograficzna jaka dokonała się w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku powinna w dłuższej perspektywie czasu uzewnętrzniać się szeregiem zmian strukturalnych na obszarach wiejskich. Powinny one dotyczyć:

- zmian w gospodarce rolnej (struktury agrarnej, użytkowania ziemi, profilu i organizacji produkcji),
- zmian w strukturze funkcjonalnej wsi, polegających na odchodzeniu od tradycyjnych działalności rolniczych na rzecz różnorodnych funkcji pozarolniczych (deagraryzacja, a zwłaszcza tercjaryzacja wsi),
- zmian w infrastrukturze społecznej i technicznej (wzrost dostępności do podstawowych dóbr cywilizacyjnych i podnoszenia warunków i poziomu życia na wsi),
- zmian w strukturze zawodowej, wykształcenia i zwiększenia mobilności zawodowej na wsi,
- zmian w strukturze społecznej, w tym w sferze mentalnej i stylu życia mieszkańców wsi.

Dynamika pozytywnych zmian w zakresie zagospodarowania infrastrukturalnego i rozwoju społeczno-gospodarczego gminy zależy w dużej mierze od umiejętności pozyskiwania środków finansowych i ich efektywnego wykorzystania.”¹

I. POWIĄZANIE PLANU Z CELAMI STRATEGICZNYMI DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU PRZESTRZENNO- SPOŁECZNO- GOSPODARCZEGO GMINY.

Plan rozwoju miejscowości Dobra jest powiązany ze strategią rozwoju gminy Strzeleczyki i pozwala połączyć wszystkie dziedziny aktywności władz samorządowych, lokalnych oraz mieszkańców tworząc całościowy program działania zorientowany na rozwój na wielu płaszczyznach: gospodarczej, przestrzennej, społecznej, kulturowej i środowiskowej.

II. INFORMACJE OGÓLNE

1. Charakterystyka miejscowości Dobra

1.1. Położenie miejscowości

Miejscowość Dobra leży we wschodniej części gminy Strzeleczyki w powiecie krapkowickim, w województwie opolskim. Powierzchnia wsi to 1912 ha, z tego użytków rolnych 485 ha, lasów i terenów leśnych 1330 ha, tereny zabudowane i osiedlowe 97 ha.

„Miejscowość Dobra położona jest na lewym brzegu rzeki Białki, 1 km od jej ujścia do Osobłogi. Wieś leży przy bardzo ruchliwej drodze wojewódzkiej 409 Krapkowice- Prudnik w odległości 5 km na południowy zachód od Krapkowic. Od 1975 r. w związku z nowym podziałem administracyjnym Polski sołectwo Dobra wchodzi w skład gminy Strzeleczyki. Po kolejnej reformie administracyjnej ostatecznie Dobra leży w granicach gminy Strzeleczyki, powiatu krapkowickiego, województwa opolskiego.

Parafia Dobra i przysiółek Nowy Bud wchodzi w skład dekanatu krapkowickiego. Dobra położona jest na wysokości ok. 170 m n.p.m. i ma typowo nizinne ukształtowanie. Pod względem pluwiotermicznym okręg krapkowicki zaliczany jest do regionu nadodrzańskiego. Jest to najcieplejszy

¹ Praca magisterska Małgorzata Bucior. *Społeczno- gospodarcze przeobrażenia terenów wiejskich na przykładzie gminy Strzeleczyki*

rejon w obrębie trzech regionów pluwiotermicznych Opolszczyzny. Pod względem opadów region ten odznacza się najniższymi opadami w województwie- poniżej 650 mm.”²



1.2. Rys historyczny

„Miejscowość Dobra to starodawna wieś lokowana na prawie zachodnim. Pierwsza źródłowa o niej wzmianka pochodzi z 1258 roku”³.

Dowodem dawności miejscowości Dobra jest jej nazwa. Nazwa „Dobra” należy do nazw topograficznych, a więc najdawniejszych i może znaczyć „dobra ziemia” „dobre sioło”⁴.

Starodawne miejscowości powstawały zwykle przy szlakach handlowych, przy dogodnych naturalnych warunkach obronnych oraz w okolicach zasobnych w żywność, opał i budulec. Wszystkie te warunki istniały w miejscowości Dobra.

Rzeka Białka oraz rozległe mokradła broniły do niej dostępu. Zbiegające się drogi z Głogówka, Krapkowic i Prudnika stanowiły ważny szlak handlowy. Rozległe łąki, pola uprawne, obfite lasy i rzeka Białka decydowały o zapleczu żywnościowym.

W średniowieczu Dobra znajdowała się w prywatnych rękach i często zmieniała swoich właścicieli. Od połowy XIV wieku Dobra była pod władaniem czeskim, potem austriackim i pruskim. Rewolucja husycka na początku XV wieku w Czechach zaważyła na losach Śląska. W 1428 r. Dobra oraz tereny sąsiedzkie, jak: Głogówek, Strzelecзки i Krapkowice została splądrowana i spalona przez husytów. Najprawdopodobniej został spalony istniejący już kościół.

Podczas wojny trzydziestoletniej także Dobra podzieliła los całego Śląska. Kaplica wybudowana przez Luteran została przez Szwedów spustoszona i zniszczona.

Znaczny rozwój wsi nastąpił pod koniec XIX wieku. Złożyły się na to dwie przyczyny: wygrana przez Prusy w 1871 roku wojna z Francją oraz uruchomienie w 1896 roku linii kolejowej Gogolin-Prudnik. W latach 50-tych XVIII wieku hrabia Erdmann Karol von Roedern zbudował w Dobrej pałac w stylu baroku francuskiego. Na trwale w dziejach Dobrej zapisała się rodzina von Seherr- Thoss. Była właścicielami Dobrej od 1780 do 1945 roku. W II połowie XIX wieku hrabia Hermann von Seherr-Thoss całkowicie przebudował pałac w stylu neogotyckim.

W 2002 roku świętowano 700-lecie Dobrej. Z tej okazji została wydana książka „VII wieków Dobrej”, w której oprócz dziejów od początku istnienia aż do terażniejszości szeroko opisane są

² Dobra przez VII wieków, autor Erwin Filipczyk, ks. Norbert Zawilak

³ Folder Gminy Strzelecčki

⁴ Dobra przez VII wieków.

przemiany społeczne tej wsi, rola kościoła w tych przemianach oraz zmiana mentalności mieszkańców na tle sytuacji społeczno- politycznych w poszczególnych wiekach.

III. ANALIZA ZASOBÓW SOŁECTWA DOBRA

1. Sfera społeczna

1.1. Rola wsi

Od dawna wieś stanowi wymarzone miejsce wypoczynku, a także zamieszkania wielu ludzi. Może być również miejscem pracy, a w przeciwieństwie do aglomeracji miejskich miejscem, w którym można wypocząć i poddychać świeżym powietrzem.

Obecnie dzięki rozwojowi motoryzacji miasto i wieś zbliżyły się do siebie. Środki komunikacji umożliwiają szybkie połączenie, a niskie czynsze i duża powierzchnia inwestycyjna przesądzają o większej atrakcyjności wsi niż miasta. Nowe zawody i rozwijająca się turystyka stwarzają dla wsi nowe szanse. Coraz bardziej doceniana jest zdrowa żywność, która naturalnym gospodarstwom wiejskim otwiera nowe rynki zbytu, daje szanse właściwego i ekonomicznego wykorzystania słabych użytków rolnych.

1.2. Charakterystyka mieszkańców

Dobra jako opolska wieś od dawna przynosi zaszczyt naszemu regionowi. Wyróżnia się kulturą agrarną, estetyką i schludnością. Mieszkańców Dobrej cechuje nie tylko dbałość o zagrody, aktywność społeczna, zaangażowanie w sprawy lokalne, ale przede wszystkim nowatorskie pomysły na rozwój swojej miejscowości.

Według danych z Urzędu Stanu Cywilnego Gminy Strzelecckiej na dzień 31.01.2017 sołectwo Dobra liczy 778 mieszkańców, w tym 372 mężczyzn i 406 kobiet.

W ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat znacząco zmienił się styl życia i pracy mieszkańców. Zmniejszająca się opłacalność pracy w rolnictwie oraz bezrobocie stały się przyczyną wyjazdów do pracy za granicę. Pozostali mieszkańcy prowadzą własną działalność gospodarczą lub utrzymują się z pracy w różnych firmach i instytucjach.

Praca za granicą z jednej strony wpłynęła na poprawę warunków bytowych i socjalnych mieszkańców (poprawa wyglądu budynków mieszkalnych, stan zamożności poszczególnych mieszkańców), ale też odbiła się ujemnie na mentalności ludzi, ich zaangażowaniu społecznym.

Dobra to z całą pewnością miejscowość z ambicjami, wizją rozwoju i miejscowość przyjazna mieszkańcom i turystom.

1.3. Oświata

W Dobrej znajduje się przedszkole i szkoła podstawowa. Do gimnazjum młodzież dojeżdża do Strzelecckiej. Dalszą naukę młodzież kontynuuje w szkołach średnich w Krapkowicach, Opolu i Prudniku. Pozytywnym zjawiskiem jest to, że coraz więcej absolwentów szkół średnich podejmuje wyższe studia w kraju i za granicą.

1.4. Służba zdrowia

Mieszkańcy miejscowości korzystają z podstawowej opieki zdrowotnej w dwóch przychodniach lekarskich oraz gabinetu stomatologicznego w Dobrej, jak również z innych ośrodków na terenie gminy, tj. w Zielinie, Raclawickach i Strzelecckach. Wielkim udogodnieniem dla pacjentów jest apteka mieszcząca się w budynku ośrodka zdrowia.

1.5. Bezpieczeństwo publiczne

W Dobrej nie ma posterunku policji. Nadzór nad bezpieczeństwem mieszkańców sprawuje Posterunek Policji w Strzelecckach. Bezpieczeństwa pożarowego strzeże Ochotnicza Straż Pożarna. Liczy ona 55 czynnych strażaków ochotników. Członków wspierających jest 60. Są 3 drużyny pożarnicze: młodzieżowa, kobieca i seniorzy. Wszystkie drużyny biorą udział, odnoszą sukcesy i zdobywają puchary w zawodach strażackich. Tutejsza jednostka dysponuje samochodem marki Star 244 GBA 25/16 wraz z pełnym wyposażeniem.

Dzięki ogromnemu zaangażowaniu wszystkich mieszkańców Dobrej i Nowego Budu wybudowano w latach 1970-71 w czynie społecznym okazały budynek remizy strażackiej. Budynek ten to dwa boksy garażowe oraz świetlica strażacka na piętrze.

1.6. Kultura

W Dobrej, w remizie strażackiej mieści się świetlica, która służy wszystkim mieszkańcom i organizacjom na terenie wsi. Organizowane są różne zajęcia dla dzieci i młodzieży, m.in. turnieje tenisa stołowego, gry planszowe, zajęcia plastyczne i nauka śpiewu.

Z inicjatywy Koła Emerytów, TSKN i innych instytucji organizowane są różne imprezy kulturalne, np.: Dzień Kobiet, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki, Wigilia oraz zabawy karnawałowe. Jest to również miejsce zebrań organizacji działających w Dobrej.

Świetlica w Dobrej podlega Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Strzeleczkach, który jest organizatorem i koordynatorem imprez o charakterze lokalnym, jak np. dożynki czy jarmark bożonarodzeniowy.

W Dobrej działa również biblioteka publiczna mieszcząca się w szkole. Ma 160 czytelników. Stan bazy lokalowej jest dobry. Biblioteka organizuje także wystawy, głośne czytanie bajek w ramach akcji: „Cała Polska czyta dzieciom”, konkurs „Najlepszy czytelnik w roku szkolnym” oraz wyjazdy do biblioteki zamkowej w Mosznej.

1.7. Sport, turystyka

Upowszechnieniem kultury fizycznej i sportu, a w szczególności organizowaniem masowych imprez sportowych dla mieszkańców wsi Dobra i nie tylko zajmuje się Ludowy Zespół Sportowy „LZS Kosmos Dobra”. Na terenie boiska oprócz zawodów sportowych organizowane są też inne imprezy jak np. zawody strażackie, czy festyny wiejskie.

Walory turystyczne Dobrej są atrakcyjne dla tych, którzy szukają ucieczki od zgiełku wielkich miast. Tereny wsi Dobra bogate w przepiękne lasy, łąki, staw są doskonałym miejscem do uprawiania turystyki dla amatorów wycieczek pieszych i rowerowych, biwaków, a także dla wędkarzy, grzybiarzy i zbieraczy runa.

Położenie wsi Dobra w bliskim sąsiedztwie dużych aglomeracji miejskich: Krapkowice, Opole, Zdieszowice, Kędzierzyn- Koźle jest dla ich mieszkańców możliwością rekreacji i wypoczynku. Umożliwia to wybudowany w latach 70-tych ubiegłego wieku ośrodek wypoczynkowy. W okresie od maja do września ośrodek wypoczynkowy służy 85 miejscami noclegowymi w domkach campingowych wykorzystany przez turystów oraz zorganizowane grupy zagraniczne jak młodzież, emeryci.

W ostatnich latach w ramach realizacji Planu Odnowy Miejscowości Dobra na lata 2009-2016 wybudowano na terenie Ośrodka wypoczynkowego boiska wielofunkcyjne, dobrze wyposażony plac zabaw, grill wraz z altaną oraz wiatą do imprez masowych. Wykonana infrastruktura pozwala na czynny wypoczynek całym rodzinom jak i umożliwia wypoczynek grupom zorganizowanym.

Ośrodek wypoczynkowy wszedł do rejestru baz noclegowych biur podróży w celu pełnego wykorzystania możliwości tego ośrodka.

Również w ramach wspomnianego planu zagospodarowano przestrzeń ul. Lipowej poprzez między innymi ustawienie i osadzenie klombów i ławeczek tematycznych upamiętniających najwybitniejszych poetów śląskich.

Obecnie w miejscowości Dobra każdy odwiedzający turysta ma możliwość nie tylko wypoczynku, ale również skorzystania z bazy noclegowej, restauracji, jak i zwiedzenia nietuzinkowych zabytków.

1.8. Zabytki

Dobra szczyci się niezwykle interesującymi zabytkami nierozzerwalnie związanymi z historią tych ziem. Na szczególną uwagę zasługuje schowany w głębi parku, zbudowany w stylu neogotyckim pałac. Był on niegdyś siedzibą możnego rodu von Scherr- Thoss. Obecnie stanowi własność prywatną i przeprowadzana jest gruntowna odbudowa pałacu. Pałac otoczony jest parkiem krajobrazowym stworzonym w połowie XIX wieku przez Gustawa Meyera - twórcę między innymi ogrodów berlińskich. W parku znajduje się wiele okazów starodrzewia, w tym 200-letni wiąz polny oraz stanowiska różaneczników. W ogrodzeniu parku znajdują się też dwie bramy wjazdowe w stylu neogotyckim.

Do zabytkowych obiektów należy kościół parafialny pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela ufundowany w 1867 roku przez hrabinę Olgę von Seherr- Thoss. Do osobliwości kościoła w Dobrej należy „płyta nagrobna rycerza Kaspra Rogowskiego (zm. w 1611) wmurowana na zewnętrznej ścianie, wykonana z kamienia, na niej płasko rzeźbiona postać otoczona ośmioma kartuszami herbowymi”⁵. Płyta nagrobna pierwotnie zamykała grobowiec znajdujący się przed ołtarzem głównym kościoła⁶.

Inne obiekty zabytkowe w Dobrej to wybudowany w 1882 roku w parku grobowiec dla członków rodziny Seherr-Thoss, oficyna pałacowa, zabudowanie gospodarcze należące do pałacu oraz kapliczka Matki Bożej. Obraz dziedzictwa kulturowego Dobrej uzupełniają, aleja lipowa, platany, młyn i krzyże przydrożne.

1.9. Stan otoczenia środowiska naturalnego

Mozaika lasów i łąk oraz rzeki i stawy powodują, że cały teren Dobrej charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem siedlisk i zbiorowisk roślinnych obfitujących w chronione i rzadkie gatunki roślin. W kompleksie leśnym występuje wielkie bogactwo grzybów jak i runa leśnego. Oprócz różnorodności świata roślin i zwierząt występują zasoby bogactw naturalnych, jak piasek i żwir.

1.10. Inne instytucje, organizacje

Oprócz podanych wcześniej instytucji należy wymienić również punkt kasowy Banku Spółdzielczego znajdujący się w centrum wsi przy sklepie spożywczym, co stanowi spore udogodnienie dla mieszkańców.

W 1990 roku powstało w Dobrej Towarzystwo Społeczno- Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim. Posiada własne pomieszczenie, w którym odbywają się spotkania i kursy języka niemieckiego. Organizowane są imprezy z okazji Bożego Narodzenia, św. Mikołaja, Dnia Matki, itp. Towarzystwo opiekuje się również pomnikiem poświęconym ofiarom wojen.

Prężnie działa w Dobrej jako jedyny zarejestrowany na terenie gminy Związek Emerytów i Rencistów. Obecnie liczy ok. 50 członków. Organizuje wycieczki, imprezy z okazji Dnia Kobiet, Bożego Narodzenia oraz cykliczne spotkania z degustacją potraw.

1.11. Kultywowanie zwyczajów i tradycji

Mieszkańcy Dobrej żyją przeżyciami religijnymi. Uczestniczą w procesjach w dni krzyżowe, ku czci św. Urbana, św. Bonawentury, św. Izidora i do kapliczki Matki Bożej. Każdego roku na terenie parku odbywa się droga krzyżowa dla całego dekanatu.

Hucznie obchodzone są dożynki. Z wielkim powodzeniem organizowane są jarmarki bożonarodzeniowe. Podtrzymywane są również magiczne obrzędy takie jak: topienie Marzanny, palenie żuru, noc świętojańska.

Wielkim wydarzeniem dla społeczności lokalnej i nie tylko są wystawiane przez uczniów szkoły podstawowej w Dobrej, jak i przedszkola Jasełka i Misteria Bożonarodzeniowe oraz Dni Papieskie.

W ostatnich latach z inicjatywy mieszkańców zostały reaktywowane obrzędy „Wodzenia Niedźwiedzia”. W ramach obchodów, jak przed laty, odwiedzane są gospodarstwa domowe, i składane życzenia szczęścia, dostatku mieszkańcom Dobrej i Nowego Budu.

2. Infrastruktura społeczna

2.1. Zaopatrzenie w wodę

Sołectwo Dobra jest w 100% zwodociągowane. Woda dostarczana jest ze stacji uzdatniania wody w Nowym Budzie, zarządzanej przez Związek Gmin Aqua Silesia w Strzeleczkach poprzez gminną sieć wodociągową. Jakość dostarczanej wody pitnej jest bardzo dobra. Jest to pierwszy wodociąg w gminie wybudowany ze środków Społecznego Komitetu Budowy Wodociągu i 100% udziału mieszkańców.

⁵ Folder Gminy Strzeleczki

⁶ *Dobra przez VII wieków*

2.2. Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Sołectwo Dobra posiada kanalizację sanitarną odprowadzającą ścieki komunalne do oczyszczalni ścieków w Krapkowicach. Uruchomienie kanalizacji w znaczący sposób spowodowało poprawę jakości wód gruntowych, a przez to i czystość wody w rzece Białce i stawie parkowym.

2.3. Utylizacja odpadów stałych

Na terenie sołectwa Dobra prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Mieszkańcy korzystają z pojemników oraz kontenerów do segregacji śmieci. Nieczystości stałe oraz segregowane wywożone są przez wyspecjalizowane firmy zajmujące się recyklingiem śmieci. Poprzez unormowanie gospodarki odpadami znacząco spadło zjawisko dzikich wysypisk śmieci, jak i zanieczyszczania okolicznych lasów.

2.4. Telefonizacja i dostęp do internetu

Sołectwo Dobra w zakresie telefonii stacjonarnej obsługuje głównie Orange, oraz w zakresie sieci telefonii komórkowej: wszyscy operatorzy. W miejscowości Dobra istnieje dobry dostęp do internetu. W najbliższym okresie planowana jest budowa sieci światłowodowej z dostępem do internetu szerokopasmowego.

2.5. Sieć komunikacyjna

Infrastruktura drogowa w sołectwie Dobra przedstawia się następująco:

- droga wojewódzka- trasa nr 409 relacji Krapkowice- Dębina
- droga powiatowa,
- drogi gminne (nawierzchnia asfaltowa i z tłuczni kamiennego).

Miejscowość Dobra jest bardzo dobrze skomunikowana z autostradą poprzez dostęp do dwóch węzłów autostradowych. Przez miejscowość przebiega zrewitalizowana czynna linia kolejowa Krapkowice- Prudnik. Linia nie ma jednak charakteru linii pasażerskiej.

3. Sfera gospodarcza

Wraz z przemianami gospodarczo-społecznymi miejscowość Dobra zmieniła swój charakter ze wsi typowo rolniczej na wieś o charakterze usługowym i turystycznym. Rolnictwo nie jest już głównym źródłem dochodu mieszkańców. Wraz ze wzrostem możliwości mieszkańcy wykazują się przedsiębiorczością i pomysłowością. Zdobyte doświadczenie wyniesione z pracy za granicą przyczyniło się do powstania wielu firm, w szczególności z branży budowlanej.

Wielu mieszkańców wsi zajmuje różne stanowiska w wielu instytucjach, firmach, w tym międzynarodowych. Powszechna znajomość języka niemieckiego znacząco zwiększyła szanse na znalezienie wielu ciekawych miejsc pracy, szczególnie przez młodzież.

3.1. Przedsiębiorczość

Działalność gospodarczą prowadzi we wsi ponad 40 indywidualnych podmiotów gospodarczych działających w różnych branżach.

3.2. Leśnictwo

Obszar lasów i terenów leśnych w obrębie Dobrej zarządzany przez Nadleśnictwo Prószków zajmuje obszar 1291ha i jest częścią tzw. Borów Niemodlińskich. Bory Niemodlińskie należą do najważniejszych ekologicznie terenów Opolszczyzny, zostały w 1988 roku uznane za Obszar Chronionego Krajobrazu celem zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów o różnych typach ekosystemów.

3.3. Rolnictwo

W sołectwie Dobra 26,4% ogólnej powierzchni zajmują użytki rolne, z czego 90% stanowią grunty orne, 10% łąki i pastwiska. Rolnicy zajmują się głównie uprawą zbóż, roślin okopowych, hodowlą trzody chlewnej.

Gleby w Dobrej są o niskim wskaźniku bonitacji określonej wskaźnikiem 0,86 i w związku tym produkcja roślinna dostosowana jest do produkcji zwierzęcej w której przeważa trzoda chlewna. W ubiegłych latach wieś Dobra słynęła z uprawy ziemniaka sadzeniaka, w której utworzony był rejon

zamknięty tej uprawy. Wpłynęło to na bardzo duży rozwój rolnictwa we wsi i poziom wiedzy w zakresie tej uprawy. Wykorzystując słaby wskaźnik bonitacji gleb należałoby powrócić do tej uprawy ziemniaka. Wieś Dobra została zaliczona do grupy wsi o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW). Z tego tytułu rolnicy otrzymują dodatkową dopłatę do dopłat bezpośrednich.

IV. ANALIZA SWOT SOŁECTWA DOBRA

Mocne strony:

- pracowitość i gospodarność mieszkańców, dbałość o porządek i estetykę
- atrakcyjne położenie,
- brak uciążliwego przemysłu,
- czyste otoczenie i środowisko naturalne,
- odbudowywany pałac, siedziba jednego z najmożniejszych rodów Śląska, otaczający park,
- dobra dostępność komunikacyjna, bliskość autostrady 14 km , szybki dostęp do dwóch lotnisk (1h),
- aktywna i otwarta społeczność lokalna,
- bliskość zespołu pałacowo- parkowego w Mosznej,
- całkowite zwodociągowanie i skanalizowanie miejscowości i dobra jakość wody pitnej,
- dobry stan placówek oświatowych (przedszkole i szkoła podstawowa),
- rozwinięta infrastruktura społeczna: przychodnie lekarskie, stomatologiczne, apteka, biuro podróży, punkt kasowy Banku Spółdzielczego, świetlica, biblioteka,
- oznakowane ścieżki rowerowe,
- zasoby leśne w obrębie chronionego obszaru Borów Niemodlińskich,
- rzadkie gatunki roślin (platany).

Słabe strony:

- brak terenów uzbrojonych pod inwestycje,
- brak gospodarstw agroturystycznych,
- niska jakość gleb,
- brak obwodnicy miejscowości,
- zły stan części chodników,
- niż demograficzny,
- brak ścieżki rowerowej łączącej bezpośrednio Dobrą z miejscowością Steblów i Krapkowicami,
- brak wykorzystania pełnych możliwości stawu jako kąpieliska.

Szanse:

- plan zagospodarowania przestrzennego na budownictwo jednorodzinne w atrakcyjnym położeniu,
- odbudowa zamku pod kątem centrum hotelowo- konferencyjnego,
- kompleksowa rozbudowa i zagospodarowanie całego terenu części zabytkowego parku (wykorzystanie baszty, kąpielisko) do czynnego wypoczynku,
- sprzyjająca polityka regionalna adresowana do rozwoju obszarów wiejskich,
- możliwość uzyskania środków finansowych pochodzących z Unii Europejskiej,
- wzrost popytu na produkty ekologiczne,
- rozwój gospodarstw ekologicznych,
- promocja walorów turystycznych miejscowości,
- tworzenie nowych miejsc pracy,
- wykorzystanie doświadczeń i wiedzy zdobytych za granicą.

Zagrożenia:

- migracja młodzieży do dużych miast i za granicę,
- mała aktywność społeczna,
- nieumiejętność wykorzystania funduszy wsparcia Unii Europejskiej,
- brak środków finansowych na realizację planu,
- brak zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- brak integracji społeczeństwa.

V. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI DOBRA

Każda wieś ma swoją niepowtarzalną specyfikę. Dobra, dzięki prowadzonej odbudowie neogotyckiego pałacu z przeznaczeniem na centrum konferencyjno- hotelowe z rozszerzoną ofertą SPA uzyskuje wyjątkową szansę rozwoju i znaczenia.

Oprócz oferty turystycznej wynikającej z uwarunkowań historycznych, posiada na bazie unikatowego parku bogatą ofertę rekreacyjno- turystyczną w postaci ośrodka wypoczynkowego, oznakowane ścieżki rowerowe, bogactwo lasów oraz dobrą dostępność komunikacyjną (blisko autostrady).

Miejscowość Dobra posiada tereny charakteryzujące się różnymi funkcjami. Dlatego wizję rozwoju miejscowości jako planu wieloletniego rozwoju można ogólnie ukierunkować pod kątem utworzenia trzech stref rozwojowych:

Pierwsza strefa- tereny inwestycyjne pod działalność gospodarczą. Tereny te są przewidziane w planie zagospodarowania gminy (wjazd od strony Krapkowic).

Druga strefa- część rekreacyjno- wypoczynkowa (park z pałacem, ośrodek wypoczynkowy, tereny leśne).

Trzecia strefa- tereny pod budownictwo mieszkaniowe (rejon od boiska sportowego, rejon ulic Sportowej i Ogrodowej)

Z całą pewnością przyczyni się to do wzrostu liczebności mieszkańców oraz rozwoju sektora gospodarczego o profilu turystycznym i usługowym.

Specyfika miejscowości Dobra, zaplanowane kierunki rozwoju miejscowości, świadomość konieczności zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców, wsparcie z Unii Europejskiej i umiejętność wykorzystywania tego wsparcia są ogromną szansą na promocję i wszechstronny rozwój naszej „małej ojczyzny”.

VI. PROGRAM ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI- PRIORYTETY ROZWOJOWE, CELE, PLANOWANE DZIAŁANIA

Podczas tworzenia strategii i planu rozwoju lokalnego dokonano analizy najważniejszych potrzeb, nadając im odpowiednią gradację. Podstawę myślenia stanowiła idea: „działać kompleksowo”. Cele tej działalności to:

- kształtowanie wsi Dobra jako miejscowości o coraz lepszym środowisku życia mieszkańców, trwałym rozwoju gospodarki lokalnej chroniącej zasoby dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- podtrzymywanie i umacnianie edukacyjnych i turystycznych funkcji miejscowości Dobra oraz kształtowanie pozytywnego jej wizerunku jako bezpiecznego i przyjaznego miejsca do zamieszkania, lokalizacji i działalności gospodarczej oraz wypoczynku i rekreacji.

Na podstawie wyłonionych celów strategii i planu rozwoju lokalnego opracowano wykaz planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.

1. Zadania przyczyniające się do unowocześnienia infrastruktury społecznej i technicznej:

- budowa i modernizacja ciągów komunikacyjnych (miejsc postoju dla pojazdów), a w szczególności:
 - przebudowa ul. Prudnickiej w obrębie przystanku i parku,
 - Remont ul. Szkolnej, wymiana nawierzchni, poszerzenie chodnika, zatoki spowalniająca ruch,
 - Wykonanie nawierzchni asfaltowej, na ul. Sportowej i Ogrodowej,
 - Remont nawierzchni drogi na Nowym Budzie,
- rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na obszarach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową,
- odtworzenie turbiny wodnej w celu wykorzystania istniejącej infrastruktury i zmiany systemu funkcjonowania ośrodka wypoczynkowego z sezonowego a ośrodek całoroczny (zielona szkoła).
- urządzenie boiska LZS (szatnia, wiata, mini trybuna, toalety, oświetlenie),
- uzbrojenie terenów przeznaczonych pod inwestycje (wjazd od strony Krapkowic).

2. Zadania z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego i historycznego:

- rewitalizacja dachu zabytkowego kościoła parafialnego pw. św. Jana Chrzciciela, ze szczególnym uwzględnieniem przywrócenia jego pierwotnego wyglądu,
- rewitalizacja kaplicy przedpogrzebowej,
- rewitalizacja elewacji kościoła wraz z zabezpieczeniem ozdobnych elementów piaskowcowych,
- rewitalizacja zniszczonych herbów rodowych fundatorów kościoła nad wejściem głównym: rodów Seherr-Thoss i Strachwitz ,
- zagospodarowanie baszty na recepcję, informację turystyczną, punkt pierwszej pomocy medycznej (kominiek jako sposób na ogrzewanie) oraz terenu wokół niej,
- zagospodarowanie przestrzeni publicznych miejscowości uwidaczniających historyczny układ urbanistyczny (skrzyżowanie ulicy Lipowej z drogą leśną Dobra- Strzelecзки) w postaci skwerów, klombów, parkingu,
- ochrona tradycyjnych dóbr niematerialnych (obrzędy, tradycje oraz organizacja imprez: dożynki, kiermasz bożonarodzeniowy, kiermasz wielkanocny). Imprezy cykliczne organizowane we wsi Dobra: noc świętojańska w czerwcu połączona z uroczystościami odpustowymi, zabawy letnie nad jeziorem, na boisku LZS, dożynki wiejskie, święto pieczonego ziemniaka, imprezy bożonarodzeniowe, Babski Comber.

3. Zadania przyczyniające się do rozwoju turystyki w oparciu o walory przyrodnicze i kulturowe:

- rewitalizacja terenu wokół baszty (taras widokowy, ogródek kawiarniany),
- utworzenie kompleksu turystycznego z polem biwakowym, polem dla carawaningu, basenem, punktem pierwszej pomocy medycznej, zespołem sanitariatów, rozbudowa placu zabaw oraz wielofunkcyjnych boisk do gry w siatkówkę i koszykówkę itp.,
- rekultywacja stawu i wykorzystanie do sportów wodnych,
- utworzenie punktu informacji turystycznej,
- propagowanie idei rozwoju gospodarstw agroturystycznych.

4. Zadania przyczyniające się do rozwoju i aktywizacji społeczności sołectwa:

- szkolenia z zakresu zakładania, prowadzenia i rozwoju gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych oraz zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej,
- wykorzystanie zdolności i umiejętności mieszkańców (rękodzieło), zdolności muzyczne (założenie np. zespołu śpiewaczego, chóru, kapeli biesiadnej),
- reaktywacja obrzędów typu „Wodzenie niedźwiedzia” oraz zachęcanie do pielęgnowania innych zwyczajów,
- stworzenie i prowadzenie strony w mediach społecznościowych sołectwa i stowarzyszenia działającego na rzecz odnowy wsi.

VII. HARMONOGRAM ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI DOBRA

Lp.	Planowane zadania (nazwa, cele, przeznaczenie)	Harmonogram realizacji	Szacunkowy koszt w tys. zł.	Źródło pozyskania Funduszy
1.	1. Budowa i modernizacja ciągów komunikacyjnych: - Remont ul. Szkolnej - Budowa ul. Sportowej i Ogrodowej - Remont ul. Prudnickiej - Remont drogi na Nowym Budzie	2019 2020 2018 2018	200 250 100 300	BG* BG ZDW BG
2.	Rewitalizacja kościoła (dach + elewacja)	2017- 2020	500	SP,WM,SU,BG,D, BP
3.	Budowa kanalizacji sanitarnej i burzowej na ul. Sportowej, Ogrodowej	2017-2018	120	BG
4.	Odtworzenie turbiny wodnej w celu przyszłościowej zmiany systemu ośrodka wypoczynkowego na ośrodek całoroczny (zielona szkoła)	2020-2023	100	BG, ŚU
5.	Modernizacja boiska LZS (szatnia, wiata, mini trybuna, toalety, oświetlenie)	2017-2020	300	BG, ŚU

6.	Zagospodarowanie baszty na recepcję, informację turystyczną, punkt pierwszej pomocy medycznej oraz terenu wokół niej	2019- 2021	100	BG, ŚU
7.	Ochrona tradycyjnych dóbr niematerialnych (obrzędy, tradycje oraz organizacja imprez: dożynki, kiermasz bożonarodzeniowy, kiermasz wielkanocny). Imprezy cykliczne organizowane we wsi Dobra: noc świętojańska w czerwcu połączona z uroczystościami odpustowymi, zabawy letnie nad jeziorem na boisku LZS, dożynki wiejskie, święto pieczonego ziemniaka, imprezy bożonarodzeniowe	2017-2023	10	BG, FS
8.	Utworzenie kompleksu turystycznego z polem biwakowym, polem dla caravaningu, zespołem sanitariatów oraz rozbudowa wielofunkcyjnych boisk do gry w siatkówkę i koszykówkę	2018-2020	200	BG, ŚU
9.	Rekultywacja stawu i wykorzystanie do sportów wodnych	2020	50	BG
10.	Szkolenia z zakresu zakładania, prowadzenia i rozwoju gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych oraz zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej	2017-2023	30	BG, ŚU
11.	Wykorzystanie zdolności i umiejętności mieszkańców (rękodzieło), zdolności muzyczne (założenie np. zespołu śpiewaczego, chóru, kapeli biesiadnej)	2017-2023	20	FS, BG
12.	Stworzenie i prowadzenie strony w mediach społecznościowych sołectwa i stowarzyszenia działającego na rzecz odnowy wsi	corocznie	1	BG, FS

* BG- Budżet Gminy, ŚU- środki unijne, ŚS- środki stowarzyszeń, D-darowizny, WM- wkład mieszkańców, FS- Fundusz Sotecki, BP- Budżet powiatu, ZDW- Zarząd Dróg Wojewódzkich

VIII. SPOSÓB MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Tajemnica sukcesu kryje się w spójnej koncepcji projektu i żelaznej konsekwencji w jego realizacji. Patrząc na strategię rozwoju wsi w kategoriach społecznych jej podstawową sprawą powinno być budowanie wzajemnego zaufania i porozumienia pomiędzy poszczególnymi środowiskami społecznymi, a także angażowaniem ich do wzajemnej współpracy. Priorytetem jest utrzymywanie ciągłej współpracy z władzami samorządowymi oraz lokalnymi instytucjami i organizacjami.

IX. PODSUMOWANIE

Wieś Dobra kierując się zasadami zrównoważonego rozwoju pragnie rozwijać turystykę, gospodarkę lokalną i rolnictwo korzystając z bogatej historii miejscowości, walorów przyrodniczych, geograficznych oraz istniejącej infrastruktury.

Aktywność społeczna, potencjał mieszkańców wsi Dobra wsparta działaniami samorządu lokalnego i lokalnych przedsiębiorców, a także współpraca ze wszystkimi organizacjami działającymi na terenie sołectwa to wspólna satysfakcja ze zmian na rzecz rozwoju wsi aktywnej i nowoczesnej, której przecież jesteśmy mieszkańcami.